

Tilskudd til utstyrsinvesteringer har en positiv effekt

Et forsøk med statlig tilskudd på 77 millioner kroner til utstyr i fag- og yrkesopplæringen har vært positivt, selv om skoleeiere og skoler har varierende erfaringer med forsøksordningen.

RAPPORT | SIST ENDRET: 31.08.2023

Tittel:

Forskningsbasert evaluering av modeller for tilskudd til utstyr i fag- og yrkesopplæringen

Rapporten:

Last ned rapporten hos Oslo Economics (PDF)

Utgiver:

Oslo Economics

År:

2023

Hovedfunn

- Virkningen av tilskuddet er positivt på utstyrsinvesteringene på kort sikt.
- Effekten av tilskuddet på lang sikt er mer usikker.
- De administrative kostnadene er forskjellige når midlene brukes på nasjonalt nivå og fylkeskommunalt nivå.
- En gaveforsterkningsordning kan gi tettere samarbeid med arbeidsliv, men også større forskjeller mellom skolene.

Virkingen av tilskuddet er positivt på utstyrsinvesteringene på kort sikt

Det er et tydelig behov for utstyrsloft på skolene og tilskuddsordningene har gitt et løft i utstyrssituasjonen

for skolene som fikk tilskudd. Rapporten trekker fram at tilskuddsmidlene ikke er blitt omprioritert til andre formål, og har hatt full effekt.

På lengre sikt er effektene av tilskuddet mer usikkert

Rapporten viser at effekten på lengre sikt avtar. De innrapporterte budsjettene fra fylkeskommunene viser at tallene for øremerkede midler til utstyrsinvesteringer for året 2023/24 er nærmere nivået året før tilskuddsordningen i 2021 enn fra tilskuddsåret 2022.

Forventet investeringsnivå for skolene i 2023 og 2024 har ingen effekt av tilskuddet. Selv om tilskuddet hadde en positiv effekt i tilskuddsåret, forventes det ikke en effekt over lengre tid. Dette kan forklares det at tilskuddsordningen var et engangstilfelle, og at en varig løsning kan gi økt forutsigbarhet hos fylkeskommunene og skolene, som kan resultere i omprioritering av utstyrsmidlene til andre formål.

Rapporten poengterer at det er stor usikkerhet og variasjon rundt disse tallene, og det ikke kan trekkes en sterk konklusjon av dem.

Administrative kostnader ved bruk av øremerkede midler og nasjonal tilskuddsordning

De administrative kostnadene er forskjellige når midlene brukes på nasjonalt nivå og fylkeskommunalt nivå. Flere sider av dette belyses i rapporten, blant annet spørsmålet om hvem som kjenner utstyrssituasjonen i skolene best. Ved en eventuell fremtidig ordning bør administrative kostandene og ressursbruk tas hensyn til.

En gaveforsterkningsordning kan gi tettere samarbeid med arbeidsliv, men også større forskjeller mellom skoler

En av tilskuddsmodellene hadde et gaveforsterkningselement. Evalueringen viser at en slik ordning kan ha en positiv effekt på samarbeidet mellom skoler og arbeids- og næringsliv. Skolene som søkte på gaveforsterkningsordningen peker på økt samarbeid med nærings- og arbeidsliv, for eksempel om kursing av ansatte. Samarbeidet mellom skole og arbeidsliv har etablert varige relasjoner som kan bygges på videre.

På den annen side hadde tilnærmet alle disse skolene et pågående eller planlagt samarbeid med arbeidslivet. Det var også langt færre skoler som søkte på gaveforsterkningsmodellen enn de som søkte på ordningen med delt finansiering fra stat og skole/skoleeier. Samtidig ble det også rapportert om styrket samarbeid mellom skolene og arbeids-/næringsliv for denne ordningen. Det kan skyldes effekten av mer oppdatert utstyr, og ikke direkte resultat av økonomisk samarbeid med arbeids- og næringsliv.

En utfordring med gaveforsterkningsmodellen er at det kan legges uheldige premisser på skolene, eksempelvis markedsføring av private virksomheter, som er i strid med opplæringsloven. En annen utfordring kan være økte forskjeller mellom skoler og programområder, ved at eksterne samarbeidspartnere varierer med geografiske forhold og bransjer.